

De Gouden Eeuw

Meester Rembrandt

Rembrandt van Rijn is een beroemde Nederlandse schilder. Hij leefde in de **zeventiende eeuw**. Op een avond staat hij door het raam van zijn atelier naar buiten te kijken. Hij ziet een groep jongens vechten en een meisje dat daar in de buurt staat. Het licht valt op het meisje. Dat vindt Rembrandt mooi, omdat het meisje niet bij het groepje hoort. Een van de jongens belt aan. Hij vertelt Rembrandt dat hij zijn schilderijen zo mooi vindt en dat hij zelf liever schilder wil worden dan gruttter. Rembrandt **nodigt hem uit** in zijn **atelier** te komen kijken. De jongen, Samuel van Hoogstraaten, wordt later een beroemde schilder. Hij schrijft een boek over schilderkunst. Het gaat over De Nachtwacht, een schilderij van Rembrandt. Hij schrijft dat de manier waarop Rembrandt het licht schilderde zo **bijzonder** is: het licht val het meest op iemand die er niet echt bij hoort.

Een rijk land

Bij Lelystad is een VOC-schip uit de zeventiende eeuw nagebouwd. Met zulke schepen zeilden de Nederlanders de wereldzeeën over om handel te drijven. Ze gingen naar Azië. Het leven aan boord was **zwaar** en **gevaarlijk**. **Arme jongens** monsterden aan op zo'n schip, omdat ze geen ander werk hadden. Door ziektes aan boord, door zeerovers of door zware stormen gingen veel matrozen onderweg dood. De handel over de zee leverde de Nederlandse Republiek in de zeventiende eeuw veel rijkdom op. Die eeuw wordt wel de Gouden Eeuw genoemd. Nederland, en vooral Amsterdam, was toen het middelpunt van de wereldhandel. In de havenstad Amsterdam konden kooplieden pakhuizen huren en matrozen in dienst nemen. Er waren banken om geld naar toe te brengen of geld te wisselen. En alles wat in de wereld verhandeld werd, was in Amsterdam te koop. Amsterdam was een stapelmarkt.

Een bijzonder land

Net als nu woonden er in de zeventiende eeuw veel buitenlanders in Nederland. Vooral in steden als Amsterdam. Die mensen waren naar ons land gevlucht, omdat ze in hun eigen land vervolgd werden. Of omdat het daar oorlog was. Of gewoon, omdat **Nederland** een **rijk** land was waar je werk kon vinden. De immigranten werden niet met open armen ontvangen. Maar ze mochten hier wel wonen. In de meeste andere **Europese landen** bestond in die tijd **niet** veel vrijheid. De mensen moesten bijvoorbeeld katholiek zijn, anders werden ze **gevangengezet** of vermoord. In Nederland gebeurde dat niet. Daar hadden juist de **protestanten** het voor het zeggen. Die hadden in de zestiende eeuw zelf te lijden gehad onder vervolgingen, toen Nederland nog bij het Spaanse Rijk hoorde. Zij schreven daarom niemand voor wat hij moest geloven of hoe hij moest leven. In

Nederland kon **iedereen** zich **vrij** voelen. Dat was bovendien goed voor de **welvaart**. Ruzie en oorlog brengen de handel en dus de welvaart in gevaar.

Schilders in de Gouden Eeuw

Vóór de opstand tegen koning Filips II maakten schilders schilderijen in opdracht van de katholieke kerk en van de hoge edelen. Daarna was de protestantse kerk de belangrijkste en werd het land bestuurd door rijke burgers. In protestantse kerken hingen geen schilderijen. De schilders gingen nu voor de rijke burgers schilderen. Ons land was welvarend en veel rijke mensen wilden hun huizen opfleuren met schilderijen. Er was heel veel werk voor schilders. Ze schilderden vooral landschappen, portretten en afbeeldingen van bijzondere gebeurtenissen. Anderen schilderden ook over het leven van gewone mensen.

Tijdbalk

